

(G)een kwestie van leeftijd!?

Johan Truyers (redactielid)

OPGETEKEND IN EEN VLAAMSE HUISKAMER

Zondag 18 mei: Martine Tanghe presenteert de verkiezingsshow. Zij doet dat uiterst professioneel en ziet er heel verzorgd uit. Maar terwijl ze werk van topniveau aflevert, registreert de camera nietsontziend dat ze niet langer van de jongste is. In de huiskamer valt dan ook al eens een opmerking over de niet meer zo strakke contouren van haar gezicht, de rimpeltjes aan ogen en hals, de eerste ouderdomsvlekjes die genadeloos zichtbaar worden. Zou ze de vijftig al voorbij zijn? En die andere... Vandenberghe of zoiets, doet dat eigenlijk ook niet slecht.

Deze gesprekken zijn niet eigen aan Vlaanderen. Ze zijn universeel. In Nederland en Italië wordt er zelfs publiekelijk geklaagd over 'bejaarde' presentatoren die niet van het tv-scherm zijn weg te slaan. Jongere kijkers zouden hierdoor massaal afhaken!

Voor de reclamejongens en -meisjes vinden het de hoogste tijd om leeftijdsgrenzen in te voeren voor televisiekoppen. Eén zaak is zeker: veertig worden in de reclamewereld moet straks een vreselijke ervaring zijn. Net nu men echt kennis van zaken krijgt, het klappen van de zweep kent en enige diepgang in het werk legt, mag men beginnen aftellen.

Hun invloed beperkt zich evenwel niet tot de media. De onuitgegeven politieke stoelendans van de VLD-excellenties in de Vlaamse regering op 5 juni bewijst het. In één klap drie nieuwe dertigers erin. Ook de SP.a overweegt - volgens de krant van 6 juni - om binnen-

kort... "nog een frisse dertiger van het vrouwelijk geslacht binnen te brengen". De pas aangestelde minister Bossuyt - wel nieuw, maar niet jong - besepte dat hij even vlug minister áf kon zijn dan hij het werd.

OPGETEKEND IN DE EIGEN HUISKAMER

Mijn zoon, onlangs zestien geworden, kondigde bij die gelegenheid aan dat hij van de wetgever op zijn kamer één wietplantje mag kweken. Voor eigen gebruik. Met nadruk op dit laatste. Dat als hij gaat kweken om heel de buurt te bevoorraden, de correctionele rechtbank over zijn lot zal beslissen in plaats van de jeugdrechter, heb ik maar wijselijk verzwegen. De nieuwe federale regering wil dit blijkbaar wettelijk vastleggen voor de 'hardkernjongeren' ouder dan zestien. Is dit een verantwoord leeftijdsbeleid?

Vanaf nu kan mijn zoon zonder enige beperking een film 16+ meepikken. Al eens de vraag gesteld wie daar over beslist en op basis van welke criteria? *Idem* voor jeugdboeken, die - gelukkig - in vergelijking met mijn jeugd 'volwassen' geworden zijn. Ook de leeftijdsgrens voor jongeren in de euthanasiewetgeving staat ter discussie. Moet de wetgeving anders spelen voor jongeren dan voor volwassenen? Zo ja, vanaf welke leeftijd en waarom? Duidelijk is dat onze samenleving ouderen jong wil houden en jongeren steeds sneller als volwassenen beschouwt.

Het lijkt er op dat we, afhankelijk van de leeftijd, bewust op zoek gaan naar het te kleine of het te grote bed van Prokrustes. Deze ver-

schrikkelijke reus uit de Griekse mythologie had twee ledikanten klaar staan om vermoeide reizigers een welverdiende rust aan te bieden. Betrof het grote mensen, dan toonde hij hen het korte bed. Hij hielp ze door de lichaamsdelen die over het bed hingen gewoonweg af te hakken. Kleine mensen werden naar het grote bed geleid. De passende oplossing bestond erin hun ledematen uit te rekken tot ze in het grote bed pasten.

De nieuwe anti-discriminatiewet lijkt op het eerste gezicht op Theseus die Prokrustes doodde door hem hetzelfde lot te laten ondergaan als zijn vele afgematte gasten. Deze wet vermeldt nadrukkelijk leeftijd als een mogelijke grond van discriminatie. Iederéén heeft een leeftijd en kan derhalve 'vroeg of laat' slachtoffer worden van leeftijdsdiscriminatie.

Leeftijd is alleszins een totaal nieuwe grond waarop discriminatie kan aangevochten worden. Heel wat instellingen zijn dan ook niet vertrouwd hiermee om te gaan. Denk maar aan de 45-jarige leeftijdsgrens die de Belgische voetbalbond hanteert om zijn scheidsrechters op non-actief te zetten. We kunnen ons moeilijk voorstellen dat hij dit ook zou doorvoeren voor sekse of etnische afkomst.

Bestaat er trouwens zoiets als een maatschappelijke rangorde in het discrimineren? Of nog scherper gezegd, kan een chirurg - op basis van de nieuwe wet - discriminatie vermijden als hij beschikt over twee nieren en drie kandidaten voor een transplantatie? Het enige onderscheid tussen de drie is de sekse, de etnische afkomst en de leeftijd!

h e t e e r s t e w o o r d

Redenen te over om er een **themanummer** aan te wijden. Hoe gaan we om met leeftijdsgrenzen? Zijn ze een zegen of een vloek? Een beperking of een bescherming?

Jef Breda en zijn collega David Schoenmaekers (UFSIA) zijn het best geplaatst om de spits af te bijten. Zij verrichtten onderzoek naar het gebruik van leeftijdsgrenzen in de Vlaamse Gemeenschap. Het begrippenkader en het beleidsmatig gebruik ervan doen zij in een eerste artikel uit de doeken. In een tweede bijdrage gaan zij in op de concrete resultaten van hun onderzoek.

Dirk De Meirleir (Centrum voor Gelijke Kansen en voor Racismebestrijding) bespreekt de nieuwe anti-discriminatiewet en de rol van het centrum hierin. Tevens bekijkt hij vormen van leeftijdsdiscriminatie op het terrein van arbeid en tewerkstelling met een duidelijke opdracht voor de vakbonden.

In het licht van objectieve behoeften en relatieve budgettaire schaarste, bekijkt Filip Van Overmeiren (CM-studiedienst) een aantal expliciete leeftijdsgrenzen in de gezondheidszorg.

Marcel Maes (LBC-militant) maakt een stand van zaken op van de uiterst leeftijdsgevoelige verzekeringssector. Het laatste woord van de gebruiker in deze is nog niet gezegd!

De jeugd mocht zeker niet ontbreken. Lieven De Rycke en Jeroen Van Broeck (Kinderrechtencommissariaat) schetsen in hun artikel zowel de historische context als de actuele bekommernissen die hieromtrent leven bij de kinderrechtenbeweging.

Het geheel wordt afgerond met het gekende
eigenzinnige *GMG*-nawoord.

Zullen deze auteurs resoluut kiezen voor
Theseus of worden ze veeleer bekoord door
Prokrustes? Of kiezen ze - vanuit de traditio-
nele besluitvormingscultuur - voor een 'twij-
felaar'?!

**Reacties kunt u zoals steeds schriftelijk
(brief- of mailpost) kwijt aan de redactie.**